YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
7 päivänä toukokuuta 1998 *

Asiassa C-145/97,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen pääneuvonantaja Richard B. Wainwright ja oikeudellisessa yksikössä toimiva kansallinen virkamies Jean-Francis Pasquier, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Belgian kuningaskunta, asiamiehenään ulkoasiain-, ulkomaankauppa- ja kehitysyhteistyöministeriön oikeudellisen osaston hallitusneuvos Jan Devadder, prosessiosoite Luxemburgissa Belgian suurlähetystö, 4 rue des Girondins,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY (EYVL L 109, s. 8), sellaisena kuin se on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY (EYVL L 81, s. 75), 8 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on tehnyt kalustettujen asuinhuoneistojen vuokraukselle asetettavia laatu- ja turvallisuusvaatimuksia koskevan Bruxelles-Capitalen aluehallituksen päätöksen 9.11.1993 antamatta päätöksestä tietoa komissiolle valmisteluvaiheessa,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja H. Ragnemalm (esittelevä tuomari) sekä tuomarit R. Schintgen, G. F. Mancini, G. Hirsch ja K. M. Ioannou,

julkisasiamies: N. Fennelly,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan komission, asiamiehenään oikeudellisessa yksikössä toimiva kansallinen virkamies Olivier Couvert-Castera, ja Belgian kuningaskunnan, asiamiehenään Jan Devadder, 11.12.1997 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 29.1.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.4.1997 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY (EYVL L 109, s. 8), sellaisena kuin se on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY (EYVL L 81, s. 75; jäljempänä direktiivi), 8 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on tehnyt kalustettujen asuinhuoneistojen vuokraukselle asetettavia laatu- ja turvallisuusvaatimuksia koskevan Bruxelles-Capitalen aluehallituksen päätöksen 9.11.1993 antamatta päätöksestä tietoa komissiolle valmisteluvaiheessa.

2 Bruxelles-Capitalen aluehallituksen 9.11.1993 tekemässä, kalustettujen asuinhuoneistojen vuokraukselle asetettavia laatu- ja turvallisuusvaatimuksia koskevassa päätöksessä (Moniteur belge, 31.12.1993, s. 29194, jäljempänä riidanalainen päätös) määrätään seuraavaa:

12 §

"Sähkölaitteiden on oltava asiaa koskevien Belgian standardien ja kuninkaan asetusten mukaisia. Niissä on oltava tunnus 'CEBEC'."

13 §:n 3 ja 4 momentti

"3. Maakaasulaitteistojen on vastattava standardia NBN D51-003 'kaasulaitteistot, jotka käyttävät ilmaa kevyempää, kaasuputkissa toimitettavaa kaasua'.

4. Maakaasua käyttävien laitteiden on oltava asiaa koskevien Belgian standardien mukaisia ja niissä on oltava tunnus 'BENOR'; mikäli standardeja ei ole, Association royale des Gaziers belges'in (A. R. G. B.) on hyväksyttävä laitteet."

23 §

"Jollei tulipalojen ehkäisemistä koskevissa säännöksissä ja määräyksissä muuta säädetä, vuokranantajan on toteutettava seuraavat toimenpiteet, jotta

— —

2. kaikki tulipalon alut voidaan torjua nopeasti ja tehokkaasti käyttämällä tulipalolta suojautumiseen tarvittavia varusteita. Näiden yhdessä palolaitoksen kanssa määriteltyjen varusteiden on oltava asiaa koskevien standardien mukaisia ja niissä on oltava tunnus 'BENOR'."

3 Komissio katsoo, että direktiivin 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan riidanalaisesta päätöksestä olisi pitänyt ilmoittaa sille valmisteluvaiheessa; tässä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle välittömästi tiedoksi kaikki teknisiä määräyksiä koskevat ehdotukset, paitsi jos tekninen määräys on vain kansainvälisen tai eurooppalaisen standardin täytäntöönpanoa sellaisenaan, jolloin tieto kyseisestä standardista riittää; jäsenvaltioiden on myös annettava lyhyt selvitys komissiolle niistä seikoista, joiden vuoksi teknisen määräyksen antaminen on välttämätöntä, jos perusteita ei ole selvitetty jo ehdotuksessa. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa toimitettava samanaikaisesti ehdotukseen pääasiallisesti ja suoraan liittyvät säädös- ja määräystekstit, jos niiden tunteminen on tarpeen teknistä määräystä koskevan ehdotuksen vaikutusten arvioimiseksi."

4 Direktiivin 8 artiklassa tarkoitettu tekninen määräys määritellään 1 artiklan 5 kohdassa seuraavasti:

"'teknisellä määräyksellä' [tarkoitetaan] teknistä eritelmää siihen liittyvine hallinnollisine määräyksineen, joiden noudattaminen on lain nojalla tai käytännössä pakollista saatettaessa tuote markkinoille tai käytettäessä sitä jäsenvaltion alueella tai suuressa osassa sen aluetta, lukuun ottamatta kuitenkaan paikallisten julkisyhteisöjen antamia määräyksiä."

5 Direktiivin 1 artiklan 1 kohdan mukaan "teknisellä eritelmällä" tarkoitetaan "asiakirjaan sisältyvää eritelmää tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista, kuten laadusta, suorituskyvystä, turvallisuudesta tai mitoista, mukaan lukien tuotteita koskevat

termistöä, tunnuksia, kokeita ja testausmenetelmiä, pakkaamista, merkitsemistä tai selostetta koskevat vaatimukset."

6 Koska komissio katsoi riidanalaisen päätöksen sisältävän teknisiä määräyksiä, jotka olisi direktiivin 8 artiklan mukaisesti pitänyt ilmoittaa sille valmisteluvaiheessa, se kehotti 23.2.1995 päivätyllä virallisella huomautuksella Belgian hallitusta esittämään huomautuksensa kahden kuukauden määräajassa.

7 Koska komissio ei ollut saanut vastausta Belgian viranomisilta, se lähetti 2.5.1996 perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisen perustellun lausunnon.

8 Koska Belgian kuningaskunta ei ryhtynyt mihinkään toimenpiteesen perustellun lausunnon johdosta, komissio nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

9 Belgian hallitus on myöntänyt hallinnollisen vaiheen alusta alkaen riidanalaiseen päätökseen sisältyvän teknisiä määräyksiä. Se on myös suullisessa käsittelyssä vahvistanut jättäneensä noudattamatta ilmoitusvelvollisuuksiaan ainakin 12, 13 ja 23 §:n osalta.

10 Aluksi on huomattava, että direktiivin 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan riidanalaisen päätöksen 12, 13 ja 23 §:ään sisältyy teknisiä määräyksiä, jotka olisi siis pitänyt antaa komissiolle välittömästi tiedoksi.

11 Seuraavaksi on todettava ilmoitusvelvollisuuden täsmällisestä laajuudesta, että direktiivin 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan viimeisestä virkkeestä ilmenee, että jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle myös ehdotukseen pääasiallisesti ja suoraan liittyvät säädös- ja määräystekstit, jos niiden tunteminen on tarpeen teknistä määräystä koskevan ehdotuksen vaikutusten arvioimiseksi.

12 Kuten yhteisöjen tuomioistuin täsmensi asiassa C-279/94, komissio vastaan Italia, 16.9.1997 antamassaan tuomiossa (Kok. 1997, s. I-4743, 40 kohta), tämän viimeksi mainitun säännöksen tarkoituksena on se, että komissio voi saada mahdollisimman kattavia tietoja kaikkien teknisiä määräyksiä koskevien ehdotusten sisällöstä, soveltamisalasta ja näihin liittyvästä sääntelystä, jotta se voi käyttää mahdollisimman tehokkaasti direktiivissä sille annettua toimivaltaa.

13 Koska riidanalaista päätöstä koskevaan ehdotukseen sisältyi teknisiä määräyksiä, se olisi pitänyt antaa komissiolle tiedoksi.

14 Sen vuoksi on todettava, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut direktiivin 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on tehnyt riidanalaisen päätöksen ilmoittamatta siitä komissiolle valmisteluvaiheessa.

Oikeudenkäyntikulut

15 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Belgian kuningaskunta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY, 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on tehnyt kalustettujen asuinhuoneistojen vuokraukselle asetettavia laatu- ja turvallisuusvaatimuksia koskevan Bruxelles-Capitale -hallintoalueen päätöksen 9.11.1993 antamatta päätöksestä tietoa komissiolle valmisteluvaiheessa.

2) Belgian kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Ragnemalm Schintgen Mancini

Hirsch Ioannou

Julistettiin Luxemburgissa 7 päivänä toukokuuta 1998.

R. Grass H. Ragnemalm

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja